

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka XI.

Vydána dne 5. února 1919.

Obsah: (Čís. 49.—56.) 49. Zákon o organizaci statistické služby. — 50. Zákon, kterým se zřizuje druhá česká universita. — 51. Zákon o upotřebení části správních přebytků hromadných sirotčích pokladen. — 52. Zákon, jímž se poskytují drahocenné přídavky aktivním a pensionovaným učitelům veřejných, obecných a měšťanských škol, jakož i vdovám a sirotkům po těchto učitelích na dobu od 1. ledna 1919 do konce června 1919. — 53. Nařízení, jímž se zrušuje císařské nařízení ze dne 9. srpna 1915, z. ř. č. 234, o zveřejnění hospodářských a lesních pozemků. — 54. Nařízení o prodloužení lhůty ku dodatečnému započítání služební doby, kterou kancelářští oficianti před svým ustanovením ztrávili jako kancelářští pomocníci nebo ve vojenské službě přesední. — 55. Nařízení o přísaze státních úředníků, úředníků podniků a zřízenou již ustanovených. — 56. Nařízení o obsazování míst radů a projednávání osobních a disciplinárních záležitostí u vrchního zemského soudu v Praze a obsazování míst u soudů a státních zastupitelstev.

Čís. 49.

Zákon ze dne 26. ledna 1919 o organizaci statistické služby.

Na základě usnesení Národního shromáždění se nařizuje:

§ 1.

Službu státní statistiky organizovati, řídit i prováděti bude pro obvod celé Československé republiky

- a) Statistická Rada Státní, jakožto orgán poradní a usnášející,
- b) Státní Úřad Statistický, jakožto orgán výkonný.

§ 2.

Statistická Rada Státní a Státní Úřad Statistický jsou bezprostředně podřízeny předsedovi ministerstva. V čele Statistické Rady Státní a zároveň Státního Statistického Úřadu stojí odborový přednosta jako předseda.

§ 3.

Složení, kompetence a způsob jednání Statistické Rady Státní upraví se nařízením celého ministerstva. Nařízením ministerského předsedy stanoví se též složení a působnost Státního Úřadu Statistického, jakož i nižších orgánů statistických.

§ 4.

Všechny statistické a jiné úřady ve státě, státní, samosprávné, vojenské, církevní atd. jsou povinny podporovati Státní Úřad Statistický při plnění jeho úkolů a dbáti jeho pokynů v mezích usnesení Statistické Rady Státní.

§ 5.

Každý obyvatel státu, vyjímaje osoby požívající exterritoriality, jest povinen podávati správně, pravdivě a včasné všechny údaje a zprávy, jež bude po něm požadovati Státní Úřad Statistický přímo nebo nepřímou jinými orgány neb úřady podle usnesení Statistické Rady Státní.

Porušení této povinnosti se bude trestati politickými úřady první státnice pokutou do 1000 K a při opětování nebo za přitěžujících okolností vězením do šesti měsíců a pokutou bez omezení.

Státní Statistický Úřad může mimo to provésti šetření přímo nebo nepřímou na útraty provinilého.

§ 6.

Ustanovení § 5. platí též pro všechny veřejné místní i zájmové svazky ve státě, jakož i pro spolky, družstva, a výdělečné společnosti všeho druhu. Za splnění jejich statistické povinnosti zodpovědní jsou osobně ti, kdož po zákonu jsou oprávněni zastupovati příslušný svazek, spolek atd. na venek.

§ 7.

Uveřejňováním statistických dat nesmí býti odhalovány individuální soukromé poměry. Uveřejnění individuálních statistických dat Státním Statistickým Úřadem předpokládá schválení Statistické Rady Státní.

Neuveřejněné individuální statistické výkazy nesmí býti ani k nahlédnutí přenechány žádnému jinému úřadu, zvláště ne úřadům berním. Individuálních statistických výkazů nesmí býti použito za základ pro ukládání daní.

Soukromé zpracování úředního statistického materiálu za podmínek § 8. smí připustiti předseda Státní Rady Statistické.

§ 8.

Všichni, jichž prostřednictvím se statistická data sbírají, zpracovávají neb uveřejňují, jsou povinni zachovávat o všech věcech při statistickém šetření zjištěných, pokud se dotýkají poměrů soukromých, přísnou mlčenlivost vůči každému, také vůči jiným nežli statistickým úřadům, zvláště berním.

Porušení této povinnosti, jakož i každé zneužití zpráv a údajů, získaných pro účely statistické, se trestá bez újmy případné soukromé náhrady škody řádnými trestními soudy pokutou do 10.000 K nebo vězením do dvou let, po prvé jako přestupek, při opětování nebo za přitěžujících okolností jako přečin.

§ 9.

„Zemská statistická kancelář král. Českého v Praze“ běže se se vším personálem i zařízením a se všemi svými právy i závazky do služeb státních a pověřuje se úkoly Státního Úřadu Statistického. „Zemská Statistická komise král. Českého“ se zrušuje.

§ 10.

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášky. Provedení jeho se ukládá předsedovi ministerstva.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Čís. 50.

**Zákon ze dne 28. ledna 1919,
kterým se zřizuje druhá česká universita.**

Na základě usnesení Národního shromáždění se nařizuje:

§ 1.

V Brně se zřizuje československá státní „Masarykova universita“ o čtyřech fakultách: právnické, lékařské, přírodovědecké a filosofické.

§ 2.

Fakulta právnická prvním ročníkem, fakulta lékařská prvním a druhým ročníkem budíž zřízena počátkem studijního roku 1919/20, fakulta přírodovědecká a filosofická nejpозději počátkem studijního roku 1921/22.

§ 3.

Konečné umístění a výprava nové university, její všech ústavů a klinik ve vhodných budovách k účelu tomu vybudovaných staniž se nejdéle do roku 1930.

§ 4.

Ministerstvo školství a národní osvěty se zmocňuje, aby vyslechnuvši poradní sbor pro vysoké školy při něm zřízený, vydalo pro dobu počátečnou potřebná nařízení.

§ 5.

Provedení tohoto zákona ukládá se vládě.

§ 6.

Zákon tento nabývá platnosti dnem, kdy bude vyhlášen.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Dr. Stránský v. r.

Dr. Rašín v. r.

Stříbrný v. r.

Habermanna v. r.

Dr. Vrbenský v. r.

Staněk v. r.

Dr. Winter v. r.

Dr. Zahradník v. r.

Dr. Hruban v. r.

Čís. 51.

**Zákon ze dne 20. ledna 1919
o upotřebení částí správních přebytků hromadných
sirotčích pokladen.**

Na základě usnesení Národního shromáždění se nařizuje:

§ 1.

Platnost zákona ze dne 3. června 1901, z. ř. č. 62, o upotřebení částí správních přebytků hromadných sirotčích pokladen prodlužuje se do 31. prosince 1918, pokud se týče Čech, Moravy a Slezska.

§ 2.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

§ 3.

Ministrům práv, vnitra, sociální péče a financí se ukládá, aby zákon tento provedli.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r., v zastoupení min. předsedy
a jako ministr vnitra.

Dr. Rašín v. r.

Dr. Winter v. r., jako ministr soc. péče
a za ministra práv.

Čís. 52.

**Zákon ze dne 29. ledna 1919,
kterým se poskytují drahotní přídatky aktivním
a pensionovaným učitelům veřejných, obecních
a měšťanských škol, jakož i vdovám a sirotkám
po těchto učitelích na dobu od 1. ledna 1919 do
konce června 1919.**

Na základě usnesení Národního shromáždění se nařizuje:

§ 1.

Vláda se zmocňuje, aby zemským zastupitelstvím v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (zemským výborům, zemským správním komisím, nebo stejnorodým správním orgánům) poskytla podle ustanovení tohoto zákona ze státních prostředků příplatky k drahotním přídatkům, jež jmenovaní orgánové na dobu od 1. ledna do 30. června 1919

poskytnou na veřejných obecných a měštanských školách definitivně nebo prozatímně ustanoveným učitelským silám, a to i učitelům vojenskou službu konajícím a ve výslužbě jsoucím, jakož i vdovám a sirotkům po těchto osobách.

Pokud v některé zemi část potřeby státním příplatkem neuhrazená nebude opatřena vůbec nebo z části zemí nebo fondem zemí nadaným, buď příslušná část příplatku přidělena korporaci, jež uhrazuje potřebu drahotních přídavek.

§ 2.

Státní příplatek jest vázán těmito podmínkami:

1. Drahotní přídávky buďte upraveny se zpětným účinkem od 1. ledna 1919 a buďte započteny drahotní přídávky a válečné příspěvky za čas od tohoto dne již poskytnuté.

2. Úprava necht vyhovuje rozvrhu v § 3 uvedenému a sazbám §§ 4—9.

3. Poskytují-li se drahotní přídávky měrou převyšující sazbu rozvrhu § 3 a §§ 4—9, buď část tyto sazby převyšující poskytnuta odděleně jako zvláštní příspěvek a nebuď pojata do základu pro výpočet státního příplatku.

§ 3.

Rozvrh drahotních přídavek, uvedený v následující tabulce, buď položen za základ úpravy drahotních přídavek podle § 2, č. 2, pro učitele a učitelky literní a katechety definitivní a zatímní, pro učitelky ženských ručních prací definitivní, jakož i ty, které jsou ustanoveny za remuneraci, vyučují nejméně 12 hodin týdně.

Je-li úhrnný služební čas	1. třída	2. třída	3. třída	4. třída	5. třída	6. třída	7. třída	8. třída
	stav rodinný							
	1 osoba	2 osoby	3 osoby	4 osoby	5 osob	6 osob	7 osob	8 osob
	roční obnos korun							
	A. pro učitele obecných škol							
včetně do 10 roků	1212	1800	2208	2604	3000	3408	3804	4200
od 10 včetně do 16 roků	1596	2196	2604	3000	3396	3804	4200	4596
od 16 do 23 roků	1932	2520	2928	3324	3720	4128	4524	4920
od 23 do 40 roků	2196	3096	3504	3900	4296	4704	5100	5496
	B. pro učitele měštanských škol							
včetně do 10 roků	1596	2196	2604	3000	3396	3804	4200	4596
od 10 roků do 17 roků	1932	2520	2928	3324	3720	4128	4524	4920
od 17 včetně do 27 roků	2196	3096	3504	3900	4296	4704	5100	5496
od 27 včetně do 40 roků	2220	3648	4152	4656	5148	5652	6156	6648

Poznámky:

1. Za osoby rodinného stavu buďte pokládány osoby, jež dle ustanovení, jimiž se v ten který čas upravuje poskytování drahotních přídavek státním zřízcům, jsou počítány k rodině.

2. Na učitele, již konají vojenskou službu nebo jejichž civilní platy byly převzaty na vojenský stát, buď obdobně použito ustanovení v ten který čas pro státní úředníky platných.

3. Drahotní přídávky pro učitelky, jež jsou prováděny za učitele, vyměřují se dle první třídy rozvrhu. Pro vypočetnění rodinného stavu učitele nepřicházejí tyto učitelky v úvahu.

§ 4.

Učitelským substitutům a výpomocným učitelům obojího pohlaví, zastupujícím literární učitelstvo, buď poskytnut drahotní přídavek definitivního učitelstva škol obecných se službou do 10 let (§ 3).

Dle téže zásady buďtež vyměřeny přídavky též oněm substitutům, kteří zastupují okresní školní inspektory bez ohledu na to, z jakého fondu jsou placeni.

Týž přídavek náleží katechetům, vedlejším učitelům a učitelkám za remuneraci ustanoveným, jakož i ostatním remunerovaným a zastupujícím učitelkám ženských ručních prací, pokud tyto osoby učitelské vyučují více nežli 8 hodin týdně.

§ 5.

Osobám, uvedeným ve 3. odstavci § 4, které vyučují nejvýše 8 hodin týdně, buďtež udělen přídavek 600 K.

Ustanovení § 3 poznámky 3. druhé věty platí také pro učitelky ženských ručních prací.

Činí-li rozdíl mezi drahotním přídavkem, jenž by učiteli náležel při vpočítání této učitelské osoby do počtu členů rodiny, více než drahotní přídavek této učitelské osoby, nahradí se učiteli vzniklý rozdíl.

Učitelky všech kategorií, které jsou provdány za státní, zemské, okresní nebo obecní úředníky, kteří dostávají drahotní přídavky, při nichž zmíněná osoba učitelská je započítána mezi členy rodiny, mají nárok na tento drahotní přídavek jen do té míry, pokud převyšuje v předchozím odstavci uvedený rozdíl.

§ 6.

Bývalým učitelům obecných škol výslužného požívajícím buď od 1. ledna 1919 do konce června 1919 poskytnut při úhrnné služební době až do 15 roků drahotní přídavek v roční výši 756 K, při delší úhrnné služební době v roční výši 936 K.

Bývalým učitelům měšťanských škol výslužného požívajícím náleží od 1. ledna 1919 do konce června 1919 při úhrnné služební době až do 10 roků drahotní přídavek v roční výši 756 K, při úhrnné nad to sahající služební době až do 20 roků v roční výši 936 K a při delší úhrnné služební době v roční výši 984 K.

§ 7.

Zaopatřovacích platů požívajícím vdovám po učitelích obecných škol buď od 1. ledna 1919 do konce června 1919 při úhrnné služební době zemřelého manžela až do 15 roků poskytnut drahotní přídavek v roční výši 612 K, při delší úhrnné služební době v roční výši 756 K.

Zaopatřovacích platů požívajícím vdovám po učitelích škol měšťanských náleží od 1. ledna 1919 do konce června 1919 při úhrnné služební době zemřelého manžela do 10 roků drahotní přídavek v roční výši 612 K, při úhrnné nad to sahající služební době až do 20 roků drahotní přídavek v roční výši 756 K a při delší úhrnné době v roční výši 900 K.

§ 8.

Každému rodiče nemajícímu, společného výslužného požívajícímu sirotku, rovněž každému otce nemajícímu sirotku, na něž přísluší vdově po učiteli výchovné, buď poskytnut drahotní přídavek, jež je dlužno vyměřiti dle pravidel toho kterého času pro státní úředníky platných, nebyl-li sirotek otce nemající při vyměřování drahotního přídavku připočten ku stavu rodiny ovdovělé učitelky.

§ 9.

Daru z milosti (požitek zaopatřovací z milosti) požívajícím bývalým učitelům jakož i vdovám a každému sirotku po nich, buď poskytnut drahotní přídavek podle ustanovení pro státní úředníky.

§ 10.

Jsou-li splněny podmínky v § 2 stanovené, činí státní příspěvek 50% potřeby pro drahotní přídavky dle sazeb rozvrhu jakož i dle sazeb obsažených v §§ 4—9.

§ 11.

Ministr financí jest oprávněn ve shodě s ministrem školství a národní osvěty ustanoviti podmínky, za nichž je dlužno vyplácti drahotní přídavky v tomto zákoně upravené.

§ 12.

Drahotní přídavky v tomto zákoně stanovené buďte vypláceny se zpětným účinkem od 1. ledna 1919 a buďte při tom odpočteny drahotní přídavky pro rok 1919 již vyplacené.

§ 13.

Ministr financí a ministr školství a národní osvěty jsou pověřeni, aby ve shodě se zúčastněnými ministry provedli tento zákon, jenž nabývá platnosti dnem vyhlášení.

T. G. Masaryk v. r.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Habermann v. r.

Dr. Rašín v. r.

Čís. 53.

**Nařízení veškerého ministerstva
ze dne 30. ledna 1919,**

Jmž se zrušuje císařské nařízení ze dne 9. srpna 1915, z. ř. č. 234, o zcizování hospodářských a lesních pozemků.

§ 1.

Císařské nařízení ze dne 9. srpna 1915, z. ř. č. 234, o zcizování hospodářských a lesních pozemků se podle § 16 téhož a čl. 2. zákona ze dne 28. října 1918, č. 11 sb. z. a n., zrušuje.

§ 2.

Toto nařízení nabude účinnosti dnem, kdy bude vyhlášeno. Tím dnem pozbývají platnosti další nařízení s ním související, zejména ministerské nařízení ze dne 11. srpna 1915, z. ř. č. 235 a ze dne 30. prosince 1917, z. ř. č. 3 z r. 1918.

Týmž dnem se zastavuje činnost komisí pro obchod pozemkový. Návrhy a sřížnosti do tohoto dne u nich podané a dosud nevyřízené buďtež vráceny jako bezpředmětné.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Dr. Rašín v. r.	Dr. Winter v. r.
Staněk v. r.	Habermann v. r.
Dr. Vrbenský v. r.	Dr. Zahradník v. r.
Stříbrný v. r.	Prášek v. r.
Dr. Hruban v. r.	

Čís. 54.

**Nařízení veškerého ministerstva
ze dne 30. ledna 1919**

o prodlení lhůty ku dodatečnému započítání služební doby, kterou kancelářští oficianti před svým ustanovením ztrávili jako kancelářští pomocníci nebo ve vojenské službě presenční.

§ 1.

Lhůta stanovená v § 41, odst. 4, nařízení veškerého ministerstva ze dne 25. ledna 1914, z. ř. č. 21, ku podání žádosti o dodatečné započítání služebních dob v § 41, odst. 1, lit. a) a b), tohoto nařízení uvedených, prodlužuje se pro kancelářské oficianty, kteří dne 1. února 1914 byli již jako kancelářští oficianti ve státní službě zaměstnáni, do 31. prosince 1919.

§ 2.

Nařízení toto nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Dr. Rašín v. r.	Dr. Vrbenský v. r.
Dr. Zahradník v. r.	Dr. Winter v. r.
Stříbrný v. r.	Habermann v. r.
Staněk v. r.	Prášek v. r.
Dr. Hruban v. r.	

Čís. 55.

**Nařízení veškerého ministerstva
ze dne 30. ledna 1919**

o přísaze státních úředníků, úředníků podniků a zřízenců již ustanovených.

§ 1.

Státní úředníci, úředníci podniků a zřízenci, kteří v době, kdy nařízení veškerého ministerstva ze dne 28. prosince 1918, čís. 101 sb. z. a n., nabýlo účinnosti, byli již ustanoveni, složí tutéž služební přísahu, jaká předepsána jest uvedeným nařízením pro státní úředníky, úředníky podniků a zřízence nově nastupující.

§ 2.

Toto nařízení nabývá ihned účinnosti.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Dr. Rašín v. r.	Prášek v. r.
Dr. Zahradník v. r.	Stříbrný v. r.
Staněk v. r.	Dr. Vrbenský v. r.
Dr. Winter v. r.	Habermann v. r.
Dr. Hruban v. r.	

Čís. 56.

**Nařízení ministerstva spravedlnosti
ze dne 30. ledna 1919**

o obsazování míst radů a projednávání osobních a disciplinárních záležitostí u vrchního zemského soudu v Praze a obsazování míst u soudů a státních zastupitelstev.

§ 1.

Nařízení ministerstva spravedlnosti ze dne 3. února 1890, č. 1874 (Věstník ministerstva spravedlnosti č. 7) se zrušuje.

§ 2.

Zrušují se zvláštní na jazykovém podkladě sestavené senáty a personální komise vrchního zemského soudu v Praze dle nařízení tohoto zřízené.

U vrchního zemského soudu v Praze zříditi jest (§ 32, 42 zákona o organisaci soudní ze dne 27. listopadu 1896, z. ř. č. 217), toliko jediný senát personální a po jednom disciplinárním senátu pro úředníky soudcovské (§ 9 zák. z 21. května 1868, z. ř. č. 46) a pro úředníky nesoudcovské a sluhy (§ 42, odst. 2, zákona o organisaci soudní ze dne 27. listopadu 1896, z. ř. č. 217), jejichž pravomoc vztahuje se na celý obvod soudu tohoto.

§ 3.

Při obsazování uprázdněných míst soudců, úředníků státních zastupitelstev, úředníků soudních kanceláří i sluhy a vypisování soutěže na ně, pak při přijímání praktikantů do přípravné služby soudcovské dbáti jest toho, aby uchazeči znali byli jazyka českého (slovenského).

Úlevy poskytovatí jest oprávněn ministr spravedlnosti.

§ 4.

Nařízení toto nabývá platnosti dnem vyhlášení a platí zejména pro rozvrh prací dle § 32, 42 zákona o organisaci soudní ze dne 27. listopadu 1896, z. ř. č. 217, na rok 1919.

Švehla v. r., v zast. min. předsedy.

Dr. Zahradník v. r.	Dr. Winter v. r.
Stříbrný v. r.	Dr. Vrbenský v. r.
Habermann v. r.	Staněk v. r.
Dr. Al. Rašín v. r.	Prášek v. r.
Dr. Hruban v. r.	